

BAKALÁŘSKÉ PRÁCE NA 3. LF UK

Cílem závěrečné práce je prokázat schopnost písemně formulovat výsledky samostatné odborné, resp. vědecké práce, prováděné pod dohledem vedoucího práce. Její obsah má odpovídat nárokům kladeným na odborný, resp. vědecký text.

PŘÍKAZ DĚKANA č. 27/2010:

<https://www.lf3.cuni.cz/3LF-232.html>

popisuje postup pro vypisování, zadávání, vypracování a zveřejnění závěrečných prací, upravuje povinnosti studentů a učitelů 3. LF UK, definuje kompetence garantů a fakultního koordinátora, dále zpřesňuje způsob jejich evidence ve Studijním informačním systému (dále jen SIS) a stanovuje způsob jejich ukládání, zveřejňování a archivaci.

Doporučený rozsah práce: **40–60** stran (bez příloh)

Minimální požadovaný počet citací: empiricko-teoretická práce 20 (z toho minimálně 3 cizojazyčné), teoretická práce 40, z toho minimálně polovina cizojazyčná.

Volba tématu závěrečné práce (letní semestr II. ročníku)

Student píše závěrečnou práci zpravidla v rámci své specializace, resp. svého studijního oboru. Její téma si volí podle svých specifických zájmů, předchozích zkušeností či praxe, popř. podle zájmu pracoviště, s nímž spolupracuje nebo v němž bude po absolutoriu pracovat. V ideálním případě se svým tématem může připojit ke grantovému vědecko-výzkumnému projektu daného pracoviště. Práci lze vypracovat i pod vedením externího spolupracovníka, ale pouze se souhlasem garanta oboru.

Při výběru tématu závěrečné práce má student dvě možnosti:

- 1 vybere si z **nabídky témat vypsaných jednotlivými pracovišti fakulty** (katedrami, laboratořemi), resp. konkrétními vyučujícími. V letním semestru jsou studenti I. ročníku poprvé, prostřednictvím SIS, informováni o tématech řešených na Klinice rehabilitačního lékařství. V zimním semestru je studentům II. ročníku, prostřednictvím SIS, zaslán aktuální seznam témat řešených Klinice rehabilitačního lékařství. Pokud si ze seznamu student vybere téma, je povinen kontaktovat vedoucího práce, domluvit se s ním na postupu řešení práce. Vše pak student konzultuje s garantem oboru.
- 2 navrhne **vlastní téma**. V tomto případě je student povinen sám si vybrat vedoucího práce a téma i postup řešení práce konzultovat s garantem oboru.

Zápis do SIS – zimní semestr III. ročníku

V zimním semestru III. ročníku bude garantovi oboru předložen závazný název práce v českém a anglickém jazyce, a vedoucí práce.

Tyto informace budou zadány do SIS koordinátorem výuky, minimálně 6 měsíců před termínem pro odevzdání závěrečných prací daným

harmonogramem akademického školního roku.

Vypracování projektu závěrečné práce

Po volbě a zadání tématu závěrečné práce je student povinen vypracovat **písemný projekt** k její realizaci a předložit ho garantovi oboru. Projekt bude obsahovat především tyto náležitosti: cíl práce, jeho zdůvodnění, pracovní hypotézy, metody a techniky, které budou v práci použity, osnovu práce, časový harmonogram prací, základní studijní literaturu.

Vyjádření etické komise 3. LF UK

U prací, které obsahují výzkum zahrnující lidské účastníky, zvířata, nebo identifikovatelný biologický materiál či data, je student před realizací vlastního projektu povinen písemně požádat o souhlas etickou komisí 3. LF UK.

Průběžné konzultace

Student je povinen v průběhu zpracování závěrečné práce **pravidelně konzultovat** s vedoucím práce a s garantem oboru v rámci předmětu Metodologie vědecké práce. Má právo diskutovat problematiku s kterýmkoliv členem pracoviště, kde práce vzniká, s kterýmkoliv jiným pracovištěm a v nezbytných případech i s jakoukoliv externí institucí.

Struktura závěrečné práce

Závěrečná práce může a) být založena na orientačních, dílčích či ucelených výzkumech a na různých výzkumných šetřeních (**empiricko-teoretická práce**) nebo může b) uceleně zpracovat, utřídit a kriticky analyzovat přehled poznatků o závažném a aktuálním odborném problému (má tedy kompilační nebo deskriptivně-analytický charakter) (**teoretická práce**).

A) empiricko-teoretická práce

Abstrakt

Abstrakt (strukturovaný abstrakt) je stručná charakteristika práce, z níž vyplývá cíl a smysl práce, způsob řešení problému a nejzávažnější výsledky. Jeho součástí jsou tzv. **klíčová slova**, které jakožto nejdůležitější termíny z řešené problematiky výstižně charakterizují základní tematiku práce a slouží pro katalogizaci (pomocí těchto slov pak uživatelé text vyhledávají). Mezi klíčovými slovy by se neměla nacházet ta, která jsou součástí názvu závěrečné práce. Abstrakt je řazen na začátku práce za povinnými vstupními stránkami v češtině a v angličtině.

Obsah

Obsah je strukturován v souladu s členěním vlastního textu práce. Názvy jednotlivých kapitol musejí být v textu i obsahu shodné. Každá položka obsahu by se měla vejít na jeden řádek. Pro vytváření obsahu se doporučuje automatické generování s využitím aplikace předdefinovaných stylů nadpisů.

Seznam použitých symbolů a zkratk

Pokud jsou v práci užívány zvláštní symboly a zkratky, měly by být uvedeny a objasněny. Pokud se v práci vyskytují pouze zkratky obecně známé, není nutné je vysvětlovat.

Závěrečná práce empiricko-teoretického charakteru je dále členěna do následujících kapitol, které na sebe vzájemně navazují a tvoří ucelený, kompaktní celek.

a. Úvod

Úvod by měl obsahovat zdůvodnění výběru a aktuálnosti tématu a nastínění problému, který student bude řešit (popř. jak téma zapadá do výzkumné práce pracoviště), současný stav řešení problematiky, stanovení cíle a pracovních hypotéz, očekávaný přínos práce. V úvodu se necitují a nerozebírají díla jiných autorů.

Úvod by měl mít rozsah cca 1–1,5 strany.

b. Teoretická východiska práce

Tato část závěrečné práce představuje podrobnou zprávu o tom, co je v domácí i zahraniční literatuře o zvolené problematice až do současnosti publikováno. Student prokazuje schopnost vyhledat, prostudovat, tématicky utřídit a analyzovat odbornou literaturu z dané oblasti. Nezbytnou součástí jsou citace literatury.

Celkový rozsah teoretické části práce se pohybuje kolem 15–20 stran.

c. Cíle a úkoly práce, hypotézy

Student přesně, stručně a srozumitelně definuje cíl práce. Formuluje úkoly práce krok po kroku. Zdůvodní a stanoví pracovní hypotézy, popř. formuluje výzkumnou otázku.

Celkový rozsah této části práce představuje cca 1–1,5 strany.

d. Metodika práce

Student zde popisuje celkový metodologický přístup a uvádí konkrétní metody a postupy, jichž použil a na jejichž základě došel k uvedeným výsledkům a závěrům. Metody musejí být jasně popsány, aby podle nich bylo možno případně dosažené výsledky ověřit. Mezi použitými postupy by měly být i vhodné statistické metody.

Student by se v této části práce měl zmínit o případné existenci informovaného souhlasu a schválení projektu práce etickou komisí.

Metodika se člení obvykle na následující podkapitoly:

popis sledovaného/výzkumného souboru

použité metody

sběr dat – časový rozvrh, vedení a podmínky sběru dat

analýza dat – statistické zpracování dat

Podle zaměření závěrečné práce se rozsah metodické části může pohybovat v rozmezí cca 3–8 stran.

e. Výsledky

V této stěžejní části práce student názorně, stručně, přehledně a přesvědčivě prezentuje výsledky jak prostřednictvím prostého textu, tak tabelárně či graficky. Získané výsledky by měly být náležitě zhodnoceny (zvláště statisticky) a přiměřeně objektivně interpretovány ve srovnání se současným stavem poznání v oblasti dané problematiky podle literárních pramenů (zejména při sloučení této kapitoly s Diskusí).

Rozsah této části představuje cca 15–20 stran, v závislosti na použitých metodách a charakteru práce.

f. Diskuse

Dosažené výsledky jsou zde konfrontovány se současným stavem řešené problematiky, jak je uveden v teoretické části práce. Měla by se zde vyskytnout informace, zda stanovené hypotézy práce byly potvrzeny, či zamítnuty a z jakého důvodu. Tato část práce může být spojena s Výsledky.

Rozsahově tato část práce odpovídá cca 3–6 stranám.

g. Závěry

Je to stručný souhrn dosažených výsledků, závěrů a poznatků v porovnání se stanoveným cílem a hypotézami. Ze závěru má být jasné, jakou problematikou se student zabýval a zejména k jakým závěrům dospěl. Autor by měl na základě zjištěných výsledků naznačit další problémy, kterým by bylo účelné věnovat pozornost, nastítnit doporučení a návrhy, jejichž realizace by v praxi a popř. i v teorii (tj. dalším výzkumu) pomohla vyřešit zkoumaný problém. Stejně jako v Úvodu se neuvádějí citace jiných autorů.

Doporučená délka je cca 1–2 strany.

Seznam literatury (Referenční seznam)

Bibliografické citace jsou součástí každé odborné literatury. Smyslem citací je podat dostatek údajů, aby bylo možné kdykoli vyhledat původní materiály, z nichž autor práce čerpal. Dnes je téměř nemožné zahájit jakoukoliv odbornou práci bez prostudování základních pramenů a již provedených výzkumů v dané oblasti. Citace tak informují o tom, z jakých předpokladů autor vychází a na jakých základech pracuje. Autor tak uvádí svoji práci do souvislosti s již dosaženým poznáním, rovněž tak dokládá fakta, o která se při práci opíral.

Bibliografické citace také poskytují čtenáři možnost, jak rychle a efektivně získat další informace k dané problematice.

Obecně pro citování literatury, včetně elektronických zdrojů, webových stránek, CD ROMů a dalších dokumentů je v ČR závazná norma **Bibliografické citace dokumentů podle ISO 690**. Bližší informace: <http://www.lf3.cuni.cz/cs/pracoviste/svi/vedec/>

Přílohy

Tato část závěrečné práce obsahuje veškeré materiály (souhlas etické komise, informovaný souhlas, fotografie, grafy, tabulky, dotazníkové formuláře apod.) nezbytné pro pochopení a ilustraci textu, pokud je nelze umístit přímo do něj. U převzatých materiálů je nezbytné uvést zdroj formou bibliografické citace. Doporučuje se nejdříve uvést seznam příloh, pak samotné přílohy. Každá příloha má své číslo a výstižný název a v textu práce musí být na ni náležitě odkázáno. Strany příloh se buď nečíslují vůbec, nebo se číslují jinak než vlastní text práce (např. římskými číslicemi).

B) teoretické práce

Abstrakt

Abstrakt (strukturovaný abstrakt) je stručná charakteristika práce, z níž vyplývá cíl a smysl práce, způsob řešení problému a nejzávažnější výsledky. Jeho součástí jsou tzv. klíčová slova, které jakožto nejdůležitější termíny z řešené problematiky výstižně charakterizují základní tematiku práce a slouží pro katalogizaci (pomocí těchto slov pak uživatelé text vyhledávají). Mezi klíčovými slovy by se neměla nacházet ta, která jsou součástí názvu závěrečné práce. Abstrakt je řazen na začátku práce za povinnými vstupními stránkami v češtině a v angličtině.

Obsah

Obsah je strukturován v souladu s členěním vlastního textu práce. Názvy jednotlivých kapitol musejí být v textu i obsahu shodné. Každá položka obsahu by se měla vejít na jeden řádek. Pro vytváření obsahu se doporučuje automatické generování s využitím aplikace předdefinovaných stylů nadpisů.

Seznam použitých symbolů a zkratk

Pokud jsou v práci užívány zvláštní symboly a zkratky, měly by být uvedeny a objasněny. Pokud se v práci vyskytují pouze zkratky obecně známé, není nutné je vysvětlovat.

Závěrečná práce teoretického charakteru je dále členěna obvykle do následujících kapitol, které na sebe vzájemně navazují a tvoří ucelený, kompaktní celek.

a. Úvod

Úvod by měl obsahovat zdůvodnění výběru a aktuálnosti tématu a nastínění problému, který student bude řešit (popř. jak téma zapadá do výzkumné práce pracoviště), současný stav řešení problematiky, stanovení cíle a očekávaný přínos práce. V úvodu se necitují a nerozebírají díla jiných autorů.

Úvod by měl mít rozsah cca 1–1,5 strany.

b. Současný stav bádání

Tato část závěrečné práce představuje podrobnou zprávu o tom, co je v domácí i zahraniční literatuře o zvolené problematice až do současnosti publikováno. Student prokazuje schopnost vyhledat, prostudovat, tematicky utřídit a analyzovat odbornou literaturu, periodika, popř. dobové dokumenty z dané oblasti. Nezbytnou součástí jsou citace literatury.

Celkový rozsah této části práce se pohybuje kolem 5–10 stran.

c. Cíle, úkoly a metodika práce

Student přesně, stručně a srozumitelně definuje cíl práce. Formuluje úkoly práce krok po kroku. Popisuje zde celkový metodologický přístup a uvádí konkrétní metody, jichž použil a na jejichž základě došel k uvedeným závěrům.

Podle zaměření závěrečné práce se rozsah této části může pohybovat v rozmezí cca 3–5 stran.

d. Deskriptivně-analytická část práce

Představuje stěžejní část závěrečné práce. Může např. obsahovat popis a rozbor vývoje historických skutečností, filosofických, sociologických, pedagogických a jiných problémů. Její konkrétnější vymezení samozřejmě závisí na tématu práce a vědecké disciplíně, do které směřuje.

Celkový rozsah této části práce činí cca 20–30 stran.

e. Závěr

Je to stručný souhrn dosažených výsledků, závěrů a poznatků v porovnání se stanoveným cílem. Ze závěru má být jasné, jakou problematikou se student zabýval a zejména k jakým závěrům dospěl. Na základě zjištěných výsledků by měl naznačit směry, jimiž by se mohlo další bádání v tematické oblasti, kterou autor zpracoval, ubírat. Stejně jako v Úvodu se neuvádějí citace jiných autorů.

Doporučená délka je cca 2–4 strany.

Seznam literatury (Referenční seznam)

Bibliografické citace jsou součástí každé odborné literatury. Smyslem citací je podat dostatek údajů, aby bylo možné kdykoli vyhledat původní materiály, z nichž autor práce čerpal. Dnes je téměř nemožné zahájit jakoukoliv odbornou práci bez prostudování základních pramenů a již provedených výzkumů v dané oblasti. Citace tak informují o tom, z jakých předpokladů autor vychází a na jakých základech pracuje. Autor tak uvádí svoji práci do souvislosti s již dosaženým poznáním, rovněž tak dokládá fakta, o která se při práci opíral. Bibliografické citace také poskytují čtenáři možnost, jak rychle a efektivně získat další informace k dané problematice.

Obecně pro citování literatury, včetně elektronických zdrojů, webových stránek, CD ROMů a dalších dokumentů je v ČR závazná norma **Bibliografické citace dokumentů podle ISO 690**. Bližší informace: <https://www.lf3.cuni.cz/3LFSVI-89.html>

Přílohy

Tato část závěrečné práce obsahuje veškeré materiály (fotografie, kopie dobových dokumentů, grafy, tabulky apod.) nezbytné pro pochopení a ilustraci textu, pokud je nelze umístit přímo do něj. U převzatých materiálů je nezbytné uvést zdroj formou bibliografické citace. Doporučuje se nejdříve uvést seznam příloh, pak samotné přílohy. Každá příloha má své číslo a výstižný název a v textu práce musí být na ni náležitě odkázáno. Strany příloh se buď nečíslují vůbec, nebo se číslují jinak než vlastní text práce (např. římskými číslicemi).